

Не се знае как точно се е наричал Сливен по това време. По всяка вероятност славянското име на Сливен вече се е наложило със съответната интерпретация, отразена по-късно у византийски летописци.

От тогава е първото известие за вече новото име на Сливен. То е на арабския географ Мохамед ал Идриси, който през 1153 г. завършва своята Всемирна география: „развлечения за желаещия да преброди света” (Недков 1960). Ще се спра повече на труда на Идриси, тъй като в него за пръв път се появяват някои имена на селища в Сливенско, за чиито местоположение дълго време съществуват спорове.

Идриси пише за Сливенско на два пъти (Недков 1960: 87, 105). Първото сведение е по-подробно. След като говори за Мигали терме (Айтоски бани), Айту кастру (Айтос) и Гулуи (Голое) в Карнобатско, казва, че след половин ден път се стига в Баска, малък град, след още половин ден път се стига до Афли (Авли), разположен в равнина, хубав град с широк кръгзор, течащи води, сърчни занаятчий, работещи всякакви рядкости. А след още половин ден е *Истилифунос* (Сливен), голям град, който някога е бил по-голям, с хубава земя. Във второто сведение определя, че до град Алексибули (Ямбол, преименуван от византийците на Алексиополис) има един ден път от Сливен.

Няма съмнение, че *Истилифунос* е Сливен. Източникът на Идриси е явно гръцки търговец. Като се махне началното И – гръцко предихание, и окончанието -ос, остава *Стиливун*, съответстващо на по-късното гръцко название *Стливнос*.

Афли трябва да се отъждествява с развалините при *Вета камара* (Пчелина), североизточно от с. Тополчане. Какви са основанията за това? То е на изток, намира се на височина (има широк обглед), над него има висока планина – *Катъгово*, *Гаваните* с денивелация 700 м. До него има пролом по Дорешка река, където има стар път. При селището са открити части от водопроводни тръби. От едно вакъфнаме за селището Хавли (Райчевска 2004: 1–10) се вижда, че землището му граничи със землището на с. Сотиря. Освен това на изток от Сливен до Марашкия проход няма други значими развалини.

По-труден е въпросът за идентифицирането на *Баска*. Мястото му е неуточнено, но се търси в Карнобатско (Момчилов 1999: 124) Има няколко основания да се счита, че селището вероятно се е намирало на територията на Сливенско и по-конкретно – в м. Пясъка на 2 км ЮЗ от с. Горно Александрово. А това означава на изток от Авли. Разстоянието от м. Пясъка до м. Пчелина по права линия е 14 км, което при ненапълно точните разстояния при Идриси може да се приеме за половин ден път. В османски документ се споменава за селище в Сливенска каза, което преводачите представят в различни варианти: *Пескендева*, *Беслендева*.

Илия Гудев посещава през 1897 г. като окръжен училищен инспектор с. Горно Александрово и записва, че на запад от селото е имало селище *Песикиндево* (РИМ, ИГ– 61) Днес тази форма не се помни, но на това място има местност *Пескиня*, в съвремененно звучене *Пясъка* – място с лозя с пясъчлива почва, в която има